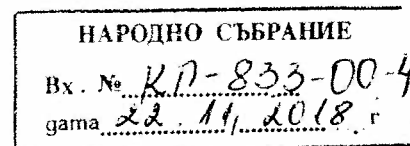
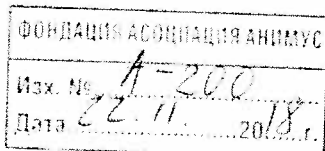

Адрес:
София 1000,
ул. „Екзарх Йосиф“ 85
тел./факс: (+3592) 983 5205
983 5305, 983 5405
e-mail: animus@animusassociation.org
www. animusassociation.org

Address:
85, Ekzarh Yossif St.
1000 Sofia, Bulgaria
Tel./Fax: (+3592) 983 5205
983 5305, 983 5405
e-mail: animus@animusassociation.org
www. animusassociation.org

ДО: Г-н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ В
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВТА НА ЧОВЕКА

ОТНОСНО: СТАНОВИЩЕ НА ФОНДАЦИЯ „АСОЦИАЦИЯ АНИМУС“
ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС, № 854-01-76, ВНЕСЕН ОТ ЦВЕТА
ВЪЛЧЕВА КАРАЯНЧЕВА И ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
НА 24.10.2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

Фондация „Асоциация Анимус“ вече 24 години оказва директна подкрепа на жени и деца, жертви на домашно насилие, трафик на хора, и други форми на насилие. До този момент сме оказали психосоциална подкрепа и кризисна интервенция на над 33,000 жени. Управляваме единствения кризисен център за настаняване на жени и деца, жертви на насилие, в София. Управляваме също така Националната телефонна линия за пострадали от насилие 02/981 7686 и 0800 18676, Националната телефонна линия за деца 116111 към Държавната агенция за закрила на детето и Комплекс за социални услуги за деца и семейства, които са държавно делегирани дейности.

Във връзка с разглеждането на предложенията за изменения и допълнения в Наказателния кодекс, бихме искали да изразим своята подкрепа за предложените текстове.

Криминализирането на форми на насилие, които до момента остават извън обхвата на Наказателния кодекс и за които не се предвиждат никакви санкции, като психическото насилие и следенето, е от изключително значение за подобряване защитата срещу тези форми на насилие.

Промяната на характера на умишленото причиняване на средни и тежки телесни повреди в престъпления от общ характер, които ще се преследват служебно, също ще подпомогне пострадалите, които често по редица причини не се осмеляват да подадат сигнал или да поемат инициатива за наказателно преследване на извършителя.

Въвеждането на квалифицирани състави на редица престъпни посегателства като убийство, телесни повреди, подпомагане и склоняване към самоубийство, принуда, закана с убийство, когато са извършени в условията на домашно насилие изпраща ясно послание за сериозния характер на домашното насилие и волята на законодателя то да бъде адекватно санкционирано.

Предвидените по-строги наказания за нарушаване на заповеди за защита, издадени на основание Закона за защита от домашното насилие, ще подпомогнат и ефективността на мерките за защита, определени по гражданския закон. В тази връзка не можем да не споменем, обаче, че и сега разпоредбата на чл. 296 НК остава често на хартия, а в практиката си сме се натъквали на редица случаи, когато полицията и прокуратурата са отказвали да предприемат действия от своята компетенция при нарушаване на заповеди за незабавна защита, аргументирайки се с това, че те са издадени без изслушване на ответника и едва ли не са стабилен съдебен акт.

Предложените изменения в НПК, които целят незабавно информиране на пострадалите за промяна на мерките за неотклонение на задържания извършител на насилие, също са от изключително значение за ефективната защита на жертвите на насилие.

Предвидените промени за криминализиране на преминаване на дадено лице извън територията на страната с цел принудително встъпване в брак също ще подобри защитата на потенциалните жертви на принудителни бракове. Предложените текстове на чл. 177 НК обаче не отразяват посоченото в мотивите, че ще се криминализира и извеждането от страната с цел принудителното заживяване на съпругески начала с някого.

В своята съвкупност предложените изменения в НК и НПК действително ще въведат адекватна наказателноправна защита срещу актове на насилие над жени и домашно насилие. В същото време не можем да не изтъкнем, че наказателната репресия е само едната страна на проблема с домашното насилие и сама по себе си не би могла да отговори на тревожния размер на насилие в страната.

Необходими са и редица други мерки, за да се постигне холистична рамка на превенция и защита и подкрепа за пострадалите.

- Разширяване на **определението за домашно насилие**, за да се гарантира защита и подкрепа на жертви на насилие от партньор, с когото не живеят на съпругески начала.
- Осигуряване на **подходящи финансови и човешки ресурси** за мерки и програми за превенция и борба с всички форми на насилие, като се гарантира **подходящо географско разпределение на общи и специализирани услуги** за пострадали от насилие жени и момичета (подслони, гореща телефонна линия и др.). В момента на територията на страната действат едва 26 кризисни центъра – 18 са само за деца, и само 8 са за настаняване на жени и деца, жертви на насилие. В 11 от 28 областни центъра няма никаква услуга за настаняване нито на жени, нито на деца, жертви на насилие, а в 18 от 28 областни центъра няма място за настаняване на жени, пострадали от насилие.
- Въвеждане на подходящ **механизъм за ефективно сътрудничество** на всички релевантни държавни органи и институции. Министерството на правосъдието и фондация „Асоциация Анимус“ разработиха още през 2013 г., с участието на всички компетентни държавни органи, координационен механизъм по работа на случаи на домашно насилие. Този координационен механизъм все още не е приет, а липсата на такава рамка на координация и сътрудничество създава сериозни проблеми в работата ни по оказване на подкрепа и защита на жертви на домашно насилие.
- **Системно събиране на релевантна статистическа информация** за всички случаи на насилие, включително домашно насилие. В момента такава статистика не се събира и дори не знаем истинските размери на проблема с домашното насилие в страната. Това не позволява да се предприемат и адекватни мерки в отговор на широко разпространеното насилие над жени и момичета.
- Въвеждане на **задължение** за свидетели на насилие и специалисти да **докладват случаи на насилие**. Съобщаването е сериозен проблем и много често жертвата не е в състояние сама да го направи поради различни причини (страх, невъзможност, риск от още по-голямо насилие и т.н.).
- Въвеждане на **програми за извършители на домашно насилие**. В момента такива програми почти не съществуват в страната. Проблемът с домашното насилие няма как да се реши, ако се работи само с пострадалите от домашно насилие, а не се прави нищо с оглед промяна на насилственото поведение и преодоляване на агресията.

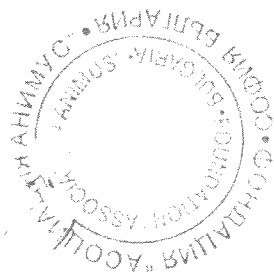
- Провеждане на системна и широкообхватна превенция на насилието и домашното насилие.

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

В дългогодишната си работа с жени и деца, жертви на насилие, сме извървели труден път на подобряване на законодателството в подкрепа и защита на жените и децата, жертви на насилие. Въпреки усилията от страна на гражданското общество и държавата, обаче, решенията за намаляване на насилието и подкрепата на пострадалите от него остават недостатъчни. Насилието продължава да ескалира – в дома, на улицата, в училището. Все повече деца стават жертва на насилие. Растат поколения, за които насилието се превръща в норма. Това са бъдещите граждани на България!

Надяваме се, че ще вземете предвид нашето становище и ще продължите започнатото, за да се подобри защитата за пострадали от насилие, да се гарантира подкрепа за тях, но и за извършителите, да се постигне нулева толерантност към насилието над жени и домашното насилие и да вървим заедно към едно общество без насилие!

С уважение,

Надежда Стойчева
Директор, фондация „Асоциация
Анимус“